

BELGISCHE SENAAT

SENAT DE BELGIQUE

ZITTING 1974-1975

SESSION DE 1974-1975

21 MEI 1975.

21 MAI 1975.

Ontwerp van wet betreffende de pensioengerechtigde leeftijd vastgesteld in sommige pensioenregelingen voor de overheidssector.

Projet de loi relatif aux conditions d'âge fixées dans certains régimes de pension du secteur public.

AMENDEMENTEN VAN
DE HEER VAN IN.

AMENDEMENTS PROPOSES
PAR M. VAN IN.

ART. 2.

ART. 2.

Dit artikel te vervangen als volgt :

Remplacer le texte de cet article par la disposition suivante :

« Onverminderd bijzondere bepalingen die een lagere leeftijd vaststellen, kunnen de in artikel 1 bedoelde personen tot het pensioen worden toegelaten op de leeftijd van zestig jaar en na dertig jaar dienst. »

« Sans préjudice des dispositions particulières prévoyant un âge inférieur, les personnes visées à l'article 1er peuvent être admises à la pension à l'âge de soixante ans et après trente années de service. »

ART. 3.

ART. 3.

Dit artikel te doen vervallen.

Supprimer cet article.

ART. 4.

ART. 4.

Dit artikel te doen vervallen.

Supprimer cet article.

ART. 5.

ART. 5.

Dit artikel te doen vervallen.

Supprimer cet article.

R. A 10081

Zie :

Gedr. Sl. van de Senaat :

527 (1974-1975) :

N° 1 : Ontwerp van wet.

N° 2 : Verslag.

N° 3-4 : Amendementen.

R. A 10081

Voir :

Documents du Sénat :

527 (1974-1975) :

N° 1 : Projet de loi.

N° 2 : Rapport.

N° 3-4 : Amendements.

Verantwoording.

Volgens artikel 2 van het ontwerp zullen de vrouwelijke personeelsleden die onder de algemene pensioenregeling van de overheidssector vallen, hun pensioen kunnen bekomen vanaf de leeftijd van zestig jaar; voor hun mannelijke collega's echter blijft de nu geldende pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar bestaan.

Tegen dat onderscheid hebben wij bezwaren, die trouwens aansluiten bij de kritiek die de Raad van State op de bedoelde bepaling van het ontwerp in zijn advies van 15 maart 1972 heeft geformuleerd (blz. 8 van het ontwerp).

Naar onze mening is er vandaag, in maatschappelijk opzicht, geen objectief aanwijsbare reden meer aanwezig die, ten aanzien van de pensioengerechtigde leeftijd, als grond voor een onderscheid tussen de geslachten kan worden aangevoerd.

Het verwijzen naar de pensioenregeling voor werknemers, waarin sinds jaar en dag dergelijk onderscheid wel bestaat, kan in het jaar 1975 toch geen maatschappelijk verantwoordte grond genoemd worden voor een ongelijke behandeling van vrouwen en mannen in overheidsdienst.

Dergelijk onderscheid zou door de betrokkenen terecht als discriminatie worden aangevoeld.

Met dat van maatschappelijk standpunt uit geformuleerde bezwaar hangt ten nauwste onze juridische kritiek samen.

Naar luid van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet zijn alle Belgen gelijk voor de wet en moet het genot van de rechten aan de Belgen toegekend worden zonder discriminatie.

Het gelijkheidsbeginsel houdt natuurlijk niet in dat de overheid geen gedifferentieerde regelingen mag invoeren. Wel is het zo dat een ongelijke behandeling alleen dan juridisch aanvaardbaar is, indien het criterium dat de ongelijkheid determineert, erop gericht is om een oogmerk van algemeen nut te bereiken (A. Mast, *Overzicht van het Belgisch grondwettelijk recht*, 1972, blz. 391).

Welnu, en hier komen wij terug op wat wij hierboven hebben gezegd, wij zien, in 1975, geen enkele reden van lichamelijke, maatschappelijke, familiale of welkdanige aard die, wat de leeftijd van de oppensioenstelling betreft, een onderscheid tussen mannen en vrouwen kan wettigen.

Wij geloven dan ook dat het bij artikel 2 van het ontwerp ingevoerde onderscheid de toets van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet niet kan doorstaan; die bepaling is juridisch aanvechtbaar.

Daarom stellen wij voor dat alle — dus zowel mannelijke als vrouwelijke — personeelsleden op de leeftijd van zestig jaar tot het pensioen zouden kunnen worden toegelaten.

Voor zoveel als nodig willen wij er trouwens op wijzen dat het gemeenschappelijk vakbondsfrent van de overheidsdiensten het facultatief pensioen op zestig jaar voor alle personeelsleden (55 jaar in sommige gevallen) als eis heeft geformuleerd in zijn memorandum betreffende de sociale programmatie voor 1976.

Indien artikel 2, zoals door ons voorgesteld, wordt aangenomen, bekomen de in de artikelen 3, 4 en 5 bedoelde personen automatisch datgene wat te hunnen opzichte is bepaald in die artikelen. Die artikelen kunnen dus vervallen.

Verder moeten de artikelen 6 tot en met 9 vernummerd worden en moet er in de nieuwe artikelen 4 en 5 (vroegere art. 7 en 8) een tekstcorrectie worden aangebracht die het gevolg is van het schrappen van de artikelen 3, 4 en 5.

G. VAN IN.

Justification.

D'après l'article 2 du projet, les agents féminins auxquels s'applique le régime général des pensions des services publics pourront obtenir leur pension dès l'âge de 60 ans; pour leurs collègues masculins, cependant, l'âge légal de la pension reste fixé à 65 ans.

Nous avons des objections à formuler contre cette distinction; elles rejoignent d'ailleurs la critique que le Conseil d'Etat a émise au sujet de cette disposition dans son avis du 15 mars 1972 (p. 8 du projet).

Nous estimons qu'au point de vue social, il n'existe plus aujourd'hui aucune raison objectivement défendable que l'on puisse invoquer pour justifier une distinction entre les sexes en ce qui concerne l'âge de la pension.

La référence au régime de pension des travailleurs salariés, qui prévoit cette distinction depuis longtemps déjà, ne saurait être alléguée en 1975 comme motif social sérieux d'une inégalité de traitement entre agents féminins et masculins des services publics.

Une telle distinction serait, à juste titre, ressentie par les intéressés comme une discrimination.

Notre critique juridique est étroitement liée à notre objection d'ordre social.

Aux termes des articles 6 et 6bis de la Constitution, tous les Belges sont égaux devant la loi et la jouissance des droits qui leur sont reconnus doit être assurée sans discrimination.

Le principe d'égalité n'implique naturellement pas que les pouvoirs publics ne puissent instaurer des régimes différenciés. Mais le fait est qu'une inégalité de traitement n'est juridiquement admissible que si le critère déterminant l'inégalité vise à atteindre un but d'utilité publique (A. Mast, « *Overzicht van het Belgisch grondwettelijk recht* », 1972, p. 391).

Or, et nous revenons ici à ce que nous avons déjà dit plus haut, nous ne voyons en 1975 aucune raison physique, sociale, familiale ni de quelque nature que ce soit qui puisse justifier une distinction entre hommes et femmes en ce qui concerne l'âge de la pension.

Nous croyons en conséquence que la distinction instaurée par l'article 2 du projet n'est pas conforme au prescrit des articles 6 et 6bis de la Constitution; cette disposition est juridiquement attaquant.

C'est pourquoi nous proposons que tous les agents, donc tant masculins que féminins, puissent être admis à la pension à l'âge de 60 ans.

Pour autant que de besoin, nous rappellerons d'ailleurs que le front commun syndical des services publics a fait figurer la pension facultative à 60 ans pour tous les agents (55 ans dans certains cas) comme revendication dans son memorandum relatif à la programmation sociale pour 1976.

Au cas où l'article 2 serait adopté dans le texte que nous proposons, les personnes visées aux articles 3, 4 et 5 obtiendraient automatiquement ce que ces articles prévoient en leur faveur. Ils peuvent dès lors être supprimés.

De plus, il conviendra de renuméroter les articles 6 à 9 et d'apporter dans les nouveaux articles 4 et 5 (art. 7 et 8 du texte initial) une correction de pure forme nécessitée par la suppression des articles 3, 4 et 5.